

ombanne de geistlige Embeders Indtægter, saa er han — det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds (B. Holm) maa tale nok saa meget om Fortiden — inde paa det Oebet, som man hidtil har troet ene tilhørte Rigsdagen, nemlig den geistlige Lønningsslov. Naar Ministeren faar Rigsdagens Samtykke til at fastsætte Lønningerne for Præstefaldene, saa kunne vi spare os i Fremtiden at behandle den geistlige Lønningsslov; thi der vil da ikke blive Andet end at tage det saaledes, som det bydes af Ministeren, hvis der overhoved nogeninde kommer en saadan Lov. Det er i dette Punkt, at Udvalgets Flertal kræver den Ret, der forhen har været anset for at tilkomme Rigsdagen, nemlig at fastsætte ogsaa de geistlige Embedsmænds Lønning. Det Forslag, som Udvalgets Flertal her vil have vedtaget, gaar ikke ud paa Andet end at bekræfte Ministerens Ret til at fastsætte, hvorledes de geistlige Embeder skulle omdannes i Henseende til Indtægt, og det er derimod, at man efter min Mening bør forvare sig. Den ærede Ordfører har jo i Gaar sagt, at der efter dette Forslag ikke kan raades over Stiftsmidlerne uden Rigsdagens Samtykke, og den ærede Minister bemærkede i sit Foredrag, at han ikke kunde bruge mere end de 25,000 Kr.; men jeg mener, at saaledes som Forslaget er stillet, kan Ministeren meget vel bruge mere end de 25,000 Kr.; thi det er jo kun gjort til Betingelse, at saa stort et Beløb kan anvendes i visse Diemed, men i andre Diemed er Ministeren ikke begrænset. Det er muligt, at Ministeren vil betragte Forslaget saaledes, at det begrænser ham i det Hele taget, men Ordstillingen i Forslaget er i den Henseende ikke tilstrækkelig, og derfor kan man ikke af dette Forslag vide, hvorledes Stiftsmidlerne ville blive anvendte. Det er jo kun en Bemyndigelse, der gives Ministeren, han har jo slet ingen Forpligtelse til at bruge Noget af Midlerne i disse Diemed, og altsaa er det kun en Formsag, at man taler om, at der her finder en Bevilling Sted. En Bevilling af Stiftsmidlerne igjennem Rigsdagen sker der slet ikke her, thi man overlader til Ministeren, om han vil tage en vis Sum af de Stiftsmidler, der allerede ere til. Men der er endnu mere Mærkeligt ved dette lille Forslag; man ser deraf, at der er Stiftsmidler, som ere henlagte til bestemte Diemed — hvad det nu er for Diemed, det faar man jo ikke Noget at vide om, at det er til kirkelige Diemed, kan man jo være temmelig sikker paa, men til hulle Diemed det er, at Ministeren saaledes bliver ved at have fri Haand over dem, og nu med Rigsdagens Samtykke, det ses ikke. Den ærede Minister omtalte i Gaar, at det ikke var noget Nyt, at Ministeriet disponerede over Stiftsmidlerne, og han henviste i den Henseende til Salget af Jorder, der høre til Præstegaardene. Jeg maa nu tro, at, naar saadanne Jorder ere blevne solgte, saa ere Ind-

tægterne deraf i det Væsentlige blevne henlagte til det paagældende Præstefald. Endvidere vil den ærede Minister vistnok give mig Ret i, at et Sovepunkt i Præstelønningssloven har været at bestemme, hvorledes Jordtilliggendet til Præstegaardene skulde realiseres, og at de derved indvundne Kapitaler skulde indsettes i Statskassen. Naar vi have haft disse Sager for, da har der, saa vidt mig bekjendt — og jeg har dog været i Udvalg derom — aldrig været Rigsdagen meddelt, at Ministeriet havde nogen almindelig Beskjæftelse til at disponere over Kapitaler, der bleve indvundne ved Præstegaardsjorderes Salg, og jeg vil derfor i Kraft af min Stilling som Rigsdagsmand nedlægge en Protest imod, at den ærede Ministers Udtalelse forholder sig rigtig. Jeg opfordrer den ærede Minister til at opgive den Hjemmel i Lovgivningen, han som Kultusminister har til at sælge Præstegaardsjorder og disponere over den derved fremkomne Indtægt. Saalænge den ærede Minister ikke er i Stand til at paavise en saadan Hjemmel, kan jeg ikke anse ham for berettiget til at foretage saadanne Dispositioner. Den ærede Minister erkjendte i Gaar, at Stiftsmidlerne vare Statsmidler, men hvorfor komme de da ikke paa Finansloven? Er det da ikke saa, at Alt, hvad der er Statens Eiendom, bør komme paa Finansloven, og havde det ikke været heldigere, om den ærede Minister havde sat disse Midler paa Finansloven, saa snart han begyndte med den nye Praxis: at inddrage Indtægter fra Præstefaldene? Thi derom ere vi dog vistnok enige, at det er den ærede nuværende Kultusminister, som har brudt denne nye Bane og som har begyndt med at beskikke Præstefaldene og deraf har henlagt Kapitaler til de forskjellige Stiftskasser. Men det er dog efter min Mening en ligefrem politisk Modsigelse, at han nu siger, at disse Midler ere Statsmidler, og at han behandler dem som Noget, der er Stiftsmidler, og som ikke vedkommer Statskassen. Deri tror jeg, at den ærede Minister giver sig og det System, han har villet grundlægge, en Blottelse. Denne har jeg villet benytte imod ham og hans System i dette Stykke, thi det er min Nigt at imødegaa dem begge to, og jeg vil ogsaa i Fremtiden gaa ind paa dette Punkt. Jeg ønsker, at den ærede Minister, da vi ikke kunne faae nogen skriftlig Meddelelse fra ham til Rigsdagen derom, vil give os den mundtlig.

Lh. Nielsen: Det er angaaende Stiftsmidlerne, jeg agter at fremkomme med nogle Bemærkninger. Jeg kan ikke negte, at jeg igaar ved at høre det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) blev meget overrasket (Afbrydelse af Berg). So, Overraskelsen stammer ganske simpelt deraf, at jeg havde ventet i det ærede Medlems Foredrag at finde en Del Grunde mod det Ændringsforslag, som her er forelagt, men i